

АКАДЕМІЧНА СТУДІЯ

Щоквартальний науковий часопис
студентського наукового товариства "GAUDEAMUS"

ПрАТ "ВНЗ "МАУП"

№1, 2018

ЗМІСТ	
Агурєєва Ю.А. Порушення уваги в життєдіяльності людини	5
Белей Н.П. Особистісні особливості дітей з інвалідизуючими захворюваннями опорно-рухового апарату	8
Бик Н.В., Варіна Г.Б. Емоційні прояви людини	10
Бикович М.Р. Психологічні кризи людей похилого віку	13
Білокопитова З.Д. Проблема конфлікту в педагогічній взаємодії	15
Бовтрук К.О. Сімейні конфлікти: причини, характеристика, шляхи вирішення	16
Бондарук А.Т. Аналіз діагностичних засобів психологічної готовності дошкільнят до навчання	19
Варіна Г.Б., Прокоф'єва О.О. Психологічні особливості формування соціальної стійкості майбутнього психолога в процесі професійної підготовки	24
Дворник І.А. Конфліктні взаємостосунки та вплив жінки на чоловіка	27
Деменко І.А. Медико-психологічні особливості клієнтів соціальних служб із віковими та фізичними обмеженнями здоров'я	29
Дорошина К.М. Психологічні механізми маніпулятивних технологій у ЗМІ та їх вплив на рівень довіри у підлітків	35
Дубовік А.О., Титаренко О.І. Особливості використання арт-терапевтичних методик у роботі з підлітками	38
Жемчужна Г.О. Стан тривоги в подружніх конфліктах	40
Іванова С.С. Психологічні особливості батьків дітей з аутизмом	42
Каткова Т.А. Захист психічного здоров'я педагогів засобом формування ефективних копінг-стратегій	44
Коваленко В.Х. Вплив субкультури на формування особистості	47
Коваль А.Е. Функції лідерства	49
Міщенко А.І. Особливості міжособистісних відносин у молодшому шкільному віці	51
Нижиловська Л.С. Адаптація, соціалізація та саморозвиток особистості	53
Оберемок Т.В. Подолання конфліктогенів спілкування	55
Олексенко О.М. Професійне вигорання в медичних працівників	57
Поляковська Л.В. Фактори формування синдрому професійного вигорання в педагогів-дефектологів	60
Посівнича Д.Р. Особливості локусу контролю в юнацькому віці	64
Савицька В.А. Психологія конфлікту та динаміка конфліктних ситуацій: позитивний вплив у повсякденному житті	67
Серебряннікова І.В. Особливості когнітивних порушень і якості життя хворих на гіпертонічну хворобу та ішемічну хворобу серця	69
Сібір Л.В. Медико-психологічне обґрунтування впровадження інклюзивної освіти в Україні	73
Сімушева О.М. Психологія бізнесу: психологічний аспект кар'єрного зростання	78
Тітова О.В. Особливості самосприйняття жінок із параноїдною формою шизофренії	80
Туғаєнко Ю.В. Особливості розвитку адекватної самооцінки в молодшому шкільному віці	86
Черкай Л.В. Психологічна підготовка дитини до дитячого садка	90
Черкасова О.О. Психологічні особливості формування алкогольного синдрому в студентів	92
Чеченіна О.О. Психологічні особливості матерів, які виховують дітей із психоневрологічними захворюваннями	95
Шевченко С.В. Аналіз емоційних проявів у контексті вікових особливостей студентів: теоретико-практичний аспект вивчення	102

школі. Чи накопичила вона до старшого дошкільного віку досвід практичних дій, достатній рівень розвитку сприйняття, пам'яті, уяви та мислення, що підвищують у дитини почуття впевненості в своїх силах. Це виражається в постановці все більш різноманітних і складних цілей, досягненню яких спонукає вольова регуляція поведінки. Щоб дитина 6-7 років могла впевнено навчатися, прагнути до далекої, в тому числі і уявної мети, витримуючи при цьому сильну вольову напругу протягом досить тривалого часу.

ВАРІНА Г.Б.,

ст. викладач кафедри психології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

ПРОКОФ'ЄВА О. О.,

к.психол.н., доцент, доцент кафедри психології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПСИХОЛОГА В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Гуманізація, модернізація та реформування сучасної вищої освіти потребують побудови моделі фахівця нового стандарту. Сучасне українське суспільство, переживаючи часи деформацій та зміни соціально-політичного, економічного, суспільного устрою, висуває підвищені вимоги до майбутнього фахівця у галузі практичної психології. Поступово відбувається перебудова системи організації вищої освіти, трансформуються погляди щодо підготовки фахівців різних спеціальностей. Дедалі більш актуальним стає питання формування професійного пласту спеціалістів у царині психології. Розвиток суспільства вимагає нових підходів щодо підготовки майбутніх фахівців-психологів.

Особистість - система соціально-підпорядкована й розвивається відповідно до законів і норм суспільства, якому належить. Її ідентифікація здійснюється завдяки соціальній зацікавленості, що виражається в гармонійному взаємозв'язку її інтересів і потреб. А. Адлер вважав, що здатність бути соціально зацікавленою властива кожній людині, однак для того, щоб вона виявилася, необхідні певні умови. Такими виступають: задоволення потреби людини бути прийнятою як цінність, що поєднує людей (Г.Берно, А.Маслоу); стимулювання прагнення зробити певний внесок у благополуччя всіх, хто живе в цьому суспільстві, що в свою чергу забезпечує статус індивіда (Е.Бондаревська); підтримка відчуття бути гідним, значущим серед усіх інших не стільки за матеріальним, скільки за особистісним внеском у суспільство (І. Кон, М. Мід). Зазначені умови в стабільному суспільстві забезпечують його стійкий розвиток як безперервного цілеспрямованого процесу по задоволенню соціальних й індивідуальних потреб. Соціальний прогрес розуміється не тільки як збагачення духовних

цінностей, але й у деяких випадках, таких як боротьба з носіями антагоністичних цінностей, що властиво, на думку С. Рубінштейна, стійкому стереотипу поведінки людини, «відносно незалежному від зовнішньої матеріальної дії». Вищевказані прояви активності людини В. Чудновський називає «моральною стійкістю», Л. Сироткін – «соціальною стійкістю». Узагальнена характеристика вищевказаних елементів являє собою взаємозв'язок усвідомлених моральних суджень, що стали керівництвом до дії для майбутнього фахівця, і одночасно особистісних якостей, що визначають поведінку, дії й відносини.

Метою даної статті є виявлення особливостей особистості майбутнього психолога, що впливають на формування його соціальної стійкості.

Стійкість - це активність самоорганізації, яка здійснюється високорозвиненими системами шляхом зміни себе відповідно до навколишніх умов, за наявності зворотного зв'язку. «Кожна стабільна система, - пише У.Р. Ешбі, - володіє тією властивістю, що якщо її вивести зі стану рівноваги і надати самій собі, то її подальші зміни опиняться в такій відповідності з початковими відхиленнями, що система повернеться до стану рівноваги».

Провівши аналіз досліджень з питання підготовки майбутніх психологів до професійної діяльності, можна зробити висновок, що більшість дослідників так чи інакше підкреслює значущість у діяльності психолога рівня його соціальної активності, гуманістичної спрямованості, особистісного розвитку, самореалізації його особистості. Шляхи активізації даного процесу різні: самопізнання як важливий елемент освіти майбутніх практичних психологів у вузі (Н.Ф. Шевченко, Т.В. Скрипченко); формування спрямованості психолога-студента на оволодіння теоретичними та практичними знаннями, вміннями, (А.Г. Самойлова, О.П. Саннікова); використання активних методів і засобів навчання, різноманітних тренінгів, розв'язування психологічних ситуацій (С.В. Васильківська, П.П. Горностаї, В.І. Карікаш, Л.І. Уманець, Т.С. Яценко та ін.); формування соціальної та особистісної позиції у процесі фахової підготовки психолога (Н.І. Пов'якель, О.Л. Подоланюк). Коли мова йде про стійкість людини, її особистості, мається на увазі такий результат, що відбиває мету цілеспрямованої життєдіяльності людини. Спираючись на це положення, З.К. Каргієва запропонувала розглядати стійкість в трьох аспектах - як мету, результат і критерій функціонування педагогічних систем у професійній освіті.

Значущою для нашого дослідження є концепція В. Лисовського, націлена на розвиток ініціативи, творчості, активності молодого покоління в процесі соціалізації. Активність розширює зіткнення молоді із зовнішнім світом, сприяє збагаченню її знань, придбанню досвіду. У своїй оригінальній концепції соціалізації-ювентизації вчений вважає, що соціалізація не є лише пасивним відбиттям дійсності, своєрідним дзеркалом соціальних умов і суспільних впливів. Це своєрідний «процес суспільного омолодження суспільства, що протидіє відсталості, інерції, застою».

Відомий болгарський соціолог П. Митев назвав дане трактування «ювентизацією», маючи на увазі зміни, внесені молоддю в суспільні відносини. За своїм змістом, ювентизація є специфічним видом творчості, породженим доступом молоді до соціально-політичного й громадського життя суспільства. Оптимальним способом співвідношення соціалізації і ювентизації є соціальна ініціатива, коли молоде покоління не просто пристосовується до суспільства, але й стає суб'єктом соціальної діяльності. У цьому випадку, важливим критерієм відмінності зрілої особистості від інфантильної є диференційована самооцінка, здатність самостійно приймати рішення. При цьому, автор виділяє поняття соціальної активності в процесі соціалізації – ювентизації, а під змістом цього процесу розуміє вироблення відповідних соціальних позицій особистості.

Для нашого дослідження принципово важливим є те, що попередниками у вивченні цієї проблеми встановлено: уявлення майбутнього фахівця про самого себе тоді буде об'єктивним і глибоким, коли творчо включиться в усі сторони прояву його самостійності, увійде в його «Я-концепцію» (Л.Божович, Т.Драгунова, І.Кон та ін.) (рис.1).

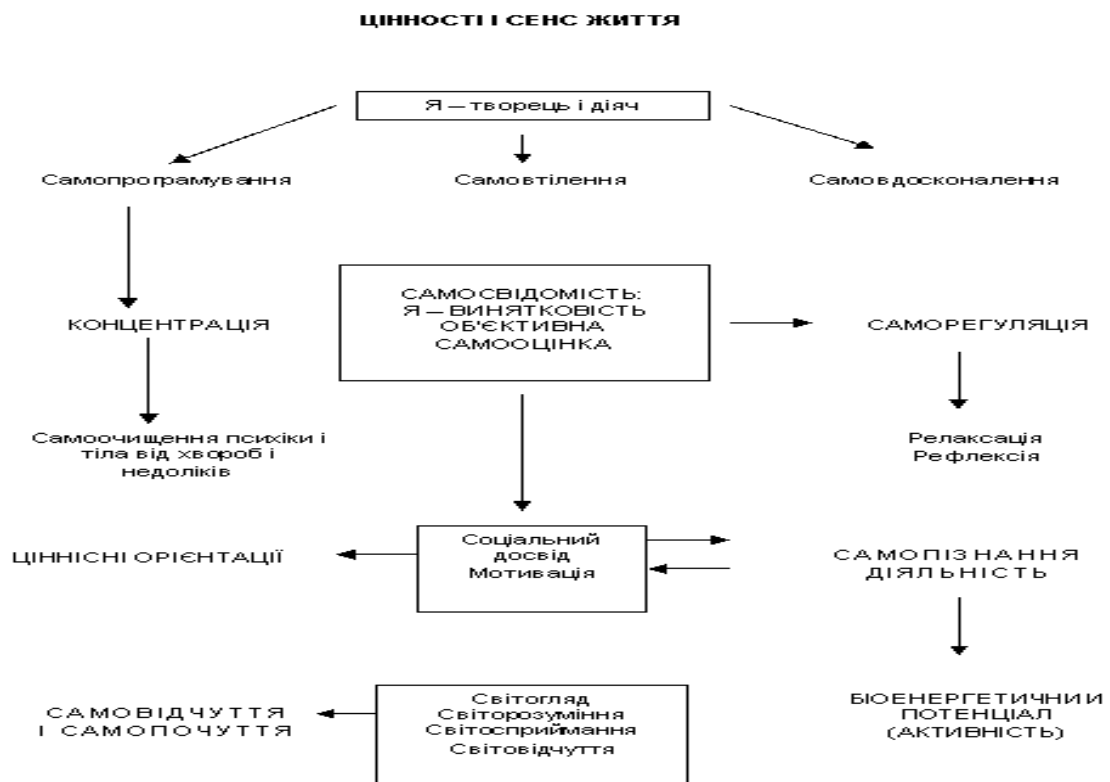

Рис.1. Механізм формування Я-концепції майбутнього фахівця.

У рамках загальної картини формування Я-концепції, розкривається наступна логіка системи соціальної самореалізації:

- На етапі світосприймання починаються всі позитивні або негативні прояви самореалізації, не випадково визначають екстремальні прояви

аморальності. Емоційна сприйнятливість до світу визначає моральну сприйнятливість до людей і до себе.

- Самореалізація – це самовтілення сукупності всіх уявлень людини про себе самого. Чим об'єктивніше це уявлення, тим повноціннішою є соціальна самореалізація індивіда.

- Соціальний досвід – точка опори для корекції світосприйняття й самовтілення.

- Самовідчуття й самопочуття є підставою для формування ціннісних орієнтацій, а останнє постійно використовується для розуміння причин задоволень і невдоволень, успіхів і невдач.

- Повноцінність самореалізації втілюється в головні елементи Я-концепції індивіда: самопрограмування, самовтілення свого ідеального «Я».

Самоусвідомлення майбутнім психологом свого соціального досвіду й співвіднесення соціальних й індивідуальних цінностей вимагає усвідомлення «Я» як активного початку, як суб'єкта діяльності, оформлення образу «Я» як цілісного утворення (Р.Берні, В.Байки, А.Захарова, Б.Круглов, Ю.Кулюткин та ін.). Тому органічно соціальна стійкість уходить до системи соціальної свідомості й самосвідомості через Я-концепцію майбутнього фахівця.

ДВОРНИК І.А.,

студент факультету соціально-економічної освіти та управління НПУ імені М.П. Драгоманова

Науковий керівник: к.психол.н., доцент Г.А. Дьоміна

КОНФЛІКТНІ ВЗАЄМОСТОСУНКИ ТА ВПЛИВ ЖІНКИ НА ЧОЛОВІКА

Взаємовідносини між чоловіком та жінкою – це тема, про яку можна говорити вічно. Найчастіше, пишучи про відносини чоловіків та жінок, описують обидві сторони. Але, сьогодні, ми акцентуємо увагу на жіночій стороні, що, з урахуванням сучасних поглядів гендерної психології, видається важливим і актуальним.

Отже, метою нашого дослідження є визначення, на основі теоретичного аналізу наукових джерел літератури, ролі жінки в сімейних стосунках і, насамперед, у конфліктних ситуаціях.

Для початку варто звернутися до праць клінічного психолога М. Вайян. У своїй книзі «Як кохають жінки», вона описує те, що «весь геній жінки полягає у вмінні «народити» у чоловікові чоловіка». Дуже тонко написано, тому ми спробуємо зануритися глибше.

Ще З. Фрейд писав, що відносини чоловіка та жінки базуються на тому, наскільки часто вони зазирають у свої пристрасті і слабості. З цим твердженням погоджується і К. Хорні, яка досліджувала стосунки жінок з протилежною статтю. Можливо, припускав З. Фрейд, роль жінки у відносинах з чоловіком залежить від відмінностей в мисленні. Недарма